

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

Roxana FLOREA

Anexă Raport de activitate pentru acordarea indemnizației pentru titlul științific de Doctor

CERCETĂRI PRIVIND

INDICAȚIILE GEOGRAFICE ȘI SISTEMELE DE CALITATE, PE SCURT

INTRODUCERE

Politica UE în domeniul calității își propune să protejeze denumirile anumitor produse pentru a le promova caracteristicile unice legate de originea lor geografică, precum și de tehnicile și practicile tradiționale.

Se poate acorda o „indicație geografică” (IG) pentru denumirile produselor, dacă acestea au o anumită legătură cu locul unde sunt fabricate. Recunoașterea IG le permite consumatorilor să distingă produsele de calitate și să aibă încredere în ele, ajutându-i în același timp pe producători să își promoveze mai bine produsele.

Produsele care sunt în curs de examinare sau care au obținut recunoașterea ca IG sunt incluse în registrele indicațiilor geografice. Registrele includ și informații privind specificațiile geografice și de producție pentru fiecare produs.

Recunoscute drept proprietate intelectuală, indicațiile geografice joacă un rol din ce în ce mai important în negocierile comerciale dintre UE și alte țări.

Alte sisteme de calitate ale UE pun accent pe procesul de producție tradițional sau pe produsele fabricate în zone naturale dificile, cum ar fi cele montane sau insulare.

REZULTATE

Indicațiile geografice stabilesc drepturi de proprietate intelectuală pentru anumite produse ale căror calități sunt legate strâns de arealul de producție.

Indicațiile geografice pot fi:

DOP – denumire de origine protejată (pentru alimente și vin)

IGP – indicație geografică protejată (pentru alimente și vin)

IG – indicație geografică (pentru băuturi spirtoase).

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

Sistemul de indicații geografice al UE protejează denumirile produselor care provin din anumite regiuni și au anumite calități sau al căror renume este legat de teritoriul în care sunt produse. Diferența dintre DOP și IGP depinde de cantitatea de materie primă care trebuie să provină din acea zonă geografică sau de partea din procesul de producție care trebuie să se desfășoare în regiunea respectivă. Indicația geografică (IG) se aplică doar băuturilor spirtoase.

Denumirea de origine protejată (DOP)

Denumirile de produse înregistrate ca DOP sunt cele care au cea mai puternică legătură cu locul în care au fost fabricate.

Produse: alimente, produse agricole și vinuri.

Specificații: fiecare parte a procesului de producție, prelucrare și preparare trebuie să aibă loc în regiunea respectivă. Pentru vinuri, aceasta înseamnă că strugurii trebuie să provină exclusiv din aria geografică în care se face vinul.

Exemplu: măslinile DOP Kalamata sunt produse integral în regiunea Kalamata din Grecia, utilizând soiuri de măslină din zona respectivă.

Etichetă: obligatorie pentru produsele alimentare și agricole, opțională pentru vin.

Indicația geografică protejată (IGP)

IGP accentuează relația dintre o regiune geografică specifică și denumirea produsului, dacă o anumită calitate, reputația sau o altă caracteristică poate fi atribuită în mod esențial originii geografice a produsului.

Produse: alimente, produse agricole și vinuri.

Specificații: pentru majoritatea produselor, măcar una din etapele de producție, prelucrare sau preparare trebuie să aibă loc în regiunea respectivă. De exemplu, în cazul vinului, cel puțin 85 % din strugurii utilizați trebuie să provină exclusiv din aria geografică în care se produce efectiv vinul.

Exemplu: șunca având IGP-ul Westfälischer Knochenschinken este produsă în Westfalia cu ajutorul unor tehnici seculare, dar carnea nu provine exclusiv de la animale care s-au născut și au fost crescute în această regiune din Germania.

Etichetă: obligatorie pentru alimente și produse agricole, opțională pentru vinuri.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

Indicația geografică pentru băuturi spirtoase (IG)

IG protejează denumirea unei băuturi spirtoase care provine dintr-o țară, o regiune sau o localitate, dacă o anumită calitate, reputația sau o altă caracteristică poate fi atribuită în mod esențial originii geografice a produsului.

Produse: băuturi spirtoase.

Specificații: pentru majoritatea produselor, măcar una din etapele de distilare sau preparare trebuie să aibă loc în regiunea respectivă. Cu toate acestea, produsele brute nu trebuie să provină neapărat din aceeași regiune.

Exemplu: whiskey-ul cu IG-ul Irish Whiskey a fost produs, distilat și maturat în Irlanda începând cu secolul al VI-lea, dar materiile prime nu provin exclusiv din Irlanda.

Etichetă: opțională pentru toate produsele.

Specialitatea tradițională garantată

Image: Sigla Specialitate tradițională garantată (STG)

Specialitatea tradițională garantată (STG) evidențiază aspectele tradiționale, cum ar fi modul în care fabricat produsul sau compoziția sa, fără a-l lega de o anumită zonă geografică. Denumirea unui produs înregistrat ca STG îl protejează împotriva falsificării și utilizării abuzive.

Produse: alimente și produse agricole.

Exemplu: STG Gueuze este o bere tradițională obținută prin fermentare spontană. Este în general produsă în orașul Bruxelles și în jurul acestuia, în Belgia. Fiind însă un produs STG, metoda de producție este protejată, dar berea ar putea fi produsă în altă parte.

Etichetă: obligatorie pentru toate produsele.

Alte sisteme

Produs montan

Termenul de calitate „produs montan” scoate în evidență particularitățile unui produs fabricat în zone montane, în condiții naturale dificile.

Recunoașterea acestui fapt reprezintă un avantaj atât pentru fermieri, cât și pentru consumatori. Ea le permite fermierilor să-și promoveze mai bine produsul și le garantează consumatorilor că acesta are anumite caracteristici.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

Image: panoramic view of rural alpine landscape with cows grazing in fresh green meadows

Produse: produse agricole și alimentare.

Specificații: materiile prime și hrana pentru animale provin din zone montane. Pentru produsele prelucrate, producția ar trebui să aibă loc și în aceste zone.

Raport – Etichetarea produselor agricole și alimentare din agricultura montană

Produs din regiunile ultraperiferice ale UE

Agricultura în regiunile ultraperiferice ale UE se confruntă cu dificultăți din cauza distanței și a insularității, ceea ce înseamnă uneori și condiții geografice și meteorologice dificile. Pentru a face mai bine cunoscute produsele agricole din regiunile ultraperiferice ale UE (departamentele franceze de peste mări – Guadelupa, Guyana Franceză, Réunion și Martinica – și Insulele Azore, Madeira și Insulele Canare), a fost creată o siglă specifică.

Produse: produse agricole și alimentare.

Specificații: produse în regiunile ultraperiferice

Etichetă: exemplu de siglă pentru produse agricole și alimentare din regiunile ultraperiferice ale UE

Sisteme de certificare voluntară

Sistemele de certificare voluntară existente la nivel național sau cele gestionate de operatorii privați pot, de asemenea, să le dea consumatorilor încredere în calitatea produselor pe care le aleg.

Pe lângă sistemele UE, există un număr mare de sisteme sau de sigle private și naționale pentru calitatea alimentelor. Acestea acoperă o gamă largă de inițiative și operează între întreprinderi sau între întreprinderi și consumatori.

În consultare cu părțile interesate, Comisia Europeană a elaborat orientări care prezintă cele mai bune practici pentru funcționarea unor astfel de sisteme.

Comunicarea Comisiei – Orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare

Reglementări privind sistemele de calitate

Comisia a adoptat o serie de reglementări privind aplicarea sistemelor de calitate:

Reglementări privind produsele alimentare și produsele agricole

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

Reglementări privind vinul

Reglementări privind băuturile spirtoase

Reglementări privind produsele montane

Reglementări privind produsele din regiunile ultraperiferice

Intrarea în vigoare a noului regulament privind IG

La 13 mai 2024 a intrat în vigoare noul regulament privind indicațiile geografice pentru vin, băuturi spirtoase și produse agricole, precum și privind specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate pentru produsele agricole.

Noul regulament consolidează și îmbunătățește sistemul existent de IG prin:

- ✓ introducerea unui cadru juridic unic și a unei proceduri de înregistrare scurtate și simplificate: normele diferite privind procedurile și protecția indicațiilor geografice sunt reunite pentru cele trei sectoare (alimente, vin și băuturi spirtoase), ceea ce duce la o procedură unică simplificată de înregistrare a IG.
- ✓ sporirea protecției produselor cu indicație geografică utilizate ca ingrediente și comercializate online: noile norme asigură o mai bună protecție a produselor cu indicație geografică utilizate ca ingrediente în produsele prelucrate și a produselor cu indicație geografică vândute online. Noul regulament consolidează, de asemenea, protecția denumirilor de IG în sistemul numelor de domenii.
- ✓ recunoașterea practicilor sustenabile: producătorii vor fi acum în măsură să își valorifice acțiunile privind sustenabilitatea ecologică, economică sau socială. Un grup de producători poate decide ca anumite practici sustenabile să fie obligatorii în cazul propriilor produse. Așadar, practicile respective ar trebui să fie incluse în specificațiile produselor în cauză. De asemenea, dacă doresc, producătorii pot întocmi un raport privind sustenabilitatea, care va fi publicat de Comisia Europeană.
- ✓ încurajarea grupurilor de producători: noile măsuri prevăd un sistem voluntar de grupuri de producători de indicații geografice recunoscute, care va fi instituit de statele membre. Pentru a spori atractivitatea sistemului, grupurile respective sunt încurajate să-și gestioneze și să-și dezvolte indicațiile geografice și să asigure respectarea lor, în așa fel încât să-și consolideze poziția în cadrul lanțului valoric.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

CONCLUZII

Ca parte a sistemului UE de drepturi de proprietate intelectuală, denumirile produselor înregistrate ca indicații geografice sunt protejate din punct de vedere juridic împotriva imitațiilor și a utilizării necorespunzătoare în UE și în țări terțe în care a fost semnat un acord de protecție specific.

Pentru toate sistemele de calitate, autoritățile naționale competente din fiecare țară din UE iau măsurile necesare pentru a proteja denumirile înregistrate pe teritoriul lor. Ele ar trebui, de asemenea, să prevină și să oprească producția sau comercializarea ilegală a produselor care utilizează o astfel de denumire.

Denumirile produselor non-europene pot, de asemenea, să se înregistreze ca indicații geografice în cazul în care țara lor de origine are un acord bilateral sau regional cu UE care include protecția reciprocă a acestor denumiri.

Denumirile mai multor produse (vinuri, alimente și băuturi spirtoase) provenind dintr-o serie de țări din afara UE (ex. Columbia, Africa de Sud) beneficiază de protecție.

Pentru a vedea indicațiile geografice a căror înscriere în registrele Uniunii a fost solicitată și confirmată, consultați eAmbrosia (baza de date oficială a registrelor IG din UE). Dacă doriți să vedeți indicațiile geografice din interiorul și din afara UE care sunt protejate în temeiul unor acorduri, consultați portalul GView.

Materialul este publicat pe canalele de socializare ale DAJ Iasi (site)

BIBLIOGRAFIE

1. https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-and-quality-schemes-explained_ro
2. https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/strategy/intellectual-property_en
3. https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-registers_ro
4. <https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/tdt>

*Întocmit
Consilier
Roxana-Ramona FLOREA*

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro